

A kárpótlási jegy hasznosító társaságokról

Az 1994-1995 közötti időszakban, a Felügyelet engedélye alapján, számos (kárpótlási jegy/részvény cserével alakult), ún. Kárpótlási jegy hasznosító társaság kezdte meg működését – nyilvános részvény kibocsátás keretében. Ezen társaságok részvényeseitől az azóta eltelt időben számos megkeresés érkezett a Felügyeletre. E megkeresések többségében a társaságok működésével kapcsolatos kifogásokat tartalmazzák.

A kárpótlási jegy részvényre történő cseréje következtében részvény tulajdonosokká vált ügyfelek részéről nagy gyakorisággal jelentkező tipikus panaszok a következők:

- a részvények visszavásárlásának megtagadása a társaság részéről,
- a részvények utáni osztalék kifizetések elmaradása,
- a részvényesek felé az értesítések elmaradása,
- a társaság veszteséges működése,
- a részvények forgalomképességének hiánya, a részvények alacsony piaci értéke.

A Felügyelet hatásköre a kárpótlási jegy befektető és hasznosító társaság(ok) működésére vonatkozóan korlátozott. A felügyeleti szerv a hatáskörét a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.), és a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX törvény (Tpt.) által meghatározott jogi keretek között gyakorolhatja.

A hatáskörből következően a Felügyelet az eljárása során a jegyzési időszakban számon kérheti a jegyzésekre vonatkozó szabályok betartását, a továbbiakban pedig a társaságok működése körében a tájékoztatási kötelezettség teljesítését, az éves jelentés időben történő elkészítését, illetve annak nyilvános megjelentetését. (A társaság hirdetőményeit általában országos napilapokban és a tőzsde hivatalos lapjában kell megjelentetni.)

A társaságok és a részvényesek közötti, a fenti panaszokkal összefüggő esetleges jogi viták esetén a Felügyelet – hatásköréből adódóan – csupán javaslatot tehet a jogi viták bírósági úton történő orvoslására.

A fenti panaszok részben megelőzhetőek lehetnek, amennyiben a részvényesek a hatályos jogszabályi előírások (Gt.) alapján élnek tulajdonosi jogaikkal, pl. tulajdonosi ellenőrzést gyakorolnak, megtekintik az éves beszámoló adatait, figyelemmel kísérik a társaságok hirdetőményeit, aktívan részt vesznek közgyűlésen stb. Ezen jogok érvényesülését a vezető tisztségviselők kötelesek biztosítani a részvényesek részére. A társaságok működésének ellenőrzését a Felügyelő Bizottság, mint a részvénytársaságokon belül külön működő testület, gyakorolja. A részvényeseknek célszerű saját elhatározás alapján informálódni a társaságoknál, mivel a bemutatóra szóló részvények esetén a társaságoknak általában nincs névre szóló értesítési kötelezettsége.

A Felügyelet – a jogszabályok által részére biztosított – hatáskörénél fogva nem rendelkezik a társaságok gazdálkodása feletti felügyeleti joggal, így a részvényesek érdeke, hogy éljenek megfelelő módon a törvényben biztosított részvényesi jogaikkal.

Egyes társaságok esetében sajnos előfordul olyan helyzet, hogy az érintett társaság nem lelhető fel, a működésében beállt változásokról sem a Felügyeletet, sem a Cégbíróságot nem tájékoztatja. Ezekben az esetekben a Felügyelet a Cégbíróság megkeresése mellett – bűncselekmény alapos gyanúja esetén – rendőrségi feljelentést tesz. Amennyiben a tényállás bizonyítékai kellően nem nyújtanak alapot a feljelentés megtételéhez, akkor a Felügyelet

bejelentést tesz a hatóságnak.